

vonnis

RECHTBANK MIDDEN-NEDERLAND

Afdeling Civiel recht
handelskamer

locatie Utrecht

zaaknummer / rolnummer: C/16/366356 / KG ZA 14-232

Vonnis in kort geding van 20 juni 2014

in de zaak van

1. de commanditaire vennootschap
EREDIVISIE C.V.,
gevestigd te Zeist,
2. de commanditaire vennootschap
EREDIVISIE MEDIA & MARKETING C.V.,
gevestigd te Zeist,
3. de naamloze vennootschap
N.V. ADO DEN HAAG,
gevestigd te 's-Gravenhage,
4. de naamloze vennootschap
AFC AJAX N.V.,
gevestigd te Amsterdam-Zuidoost,
5. de naamloze vennootschap
AZ N.V.,
gevestigd te Alkmaar,
6. de stichting
STICHTING BEHEER SC CAMBUUR-LEEUWARDEN,
gevestigd te Leeuwarden,
7. de naamloze vennootschap
FEYENOORD ROTTERDAM N.V.,
gevestigd te Rotterdam,
8. de besloten vennootschap
FC GRONINGEN B.V.,
gevestigd te Groningen,
9. de besloten vennootschap
GO AHEAD EAGLES VOETBAL B.V.,
gevestigd te Deventer,
10. de besloten vennootschap
S.C. HEERENVEEN B.V.,
gevestigd te Heerenveen,
11. de stichting
STICHTING HERACLES ALMELO,
gevestigd te Almelo,
12. de besloten vennootschap
NAC BREDA B.V.,
gevestigd te Breda,

-
13. de besloten vennootschap
NIJMEGEN EENDRACHT COMBINATIE B.V.,
gevestigd te Nijmegen,
14. de stichting
STICHTING PEC ZWOLLE,
gevestigd te Zwolle,
15. de naamloze vennootschap
PSV N.V.,
gevestigd te Eindhoven,
16. de besloten vennootschap
RODA J.C. B.V.,
gevestigd te Kerkrade,
17. de besloten vennootschap
RKC WAALWIJK B.V.,
gevestigd te Waalwijk,
18. de besloten vennootschap
F.C. TWENTE'65 B.V.,
gevestigd te Enschede,
19. de besloten vennootschap
FOOTBALL CLUB UTRECHT B.V.,
gevestigd te Utrecht,
20. de besloten vennootschap
B.V. VITESSE,
gevestigd te Arnhem,
eiseressen,
advocaat mr. R. van der Zaal te Amsterdam,

tegen

1. de vennootschap onder firma

[REDACTED]
gevestigd te Soest,

2. [REDACTED]
wonende te Soest,

3. [REDACTED]
wonende te Soest,

gedaagden,

Gedaagden sub 2 en 3 verschenen in persoon en gedaagde sub 1 vertegenwoordigd door haar vennoten, gedaagden sub 2 en 3.

Eiseressen zullen hierna gezamenlijk Eredivisie c.s. worden genoemd. Eiseres sub 1 zal worden aangeduid als ECV, eiseres sub 2 als EMM en eiseressen sub 3 tot en met 20 als de clubs. Gedaagden zullen afzonderlijk de V.O.F., [REDACTED] worden genoemd en gezamenlijk [REDACTED]

1. **De procedure**

- 1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaardingen van 9 mei 2014, met producties 1 tot en met 18,
- de aanvullende producties 19 tot en met 23 van Eredivisie c.s.,
- de mondelinge behandeling op 6 juni 2014,
- de pleitnota van Eredivisie c.s.,
- producties 1 tot en met 4 van de [REDACTED]

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. De clubs zijn professionele voetbalclubs die allen uitkomen in de Eredivisie. Elk van de clubs is exclusief rechthebbende op de auteursrechten op de live registraties van de in eigen stadion gespeelde Eredivisiewedstrijden en op ander beeldmateriaal met betrekking tot deze wedstrijden. Voor wat betreft de exploitatie van deze auteursrechten hebben de clubs zich verenigd in ECV.

2.2. EMM is auteursrechthebbende op de promofilmmpjes en studiprogramma's die tijdens en rondom de uitzending van de wedstrijden worden vertoond.

2.3. Eredivisie c.s. hanteert een gesloten exploitatiesysteem via televisiezender FOX Sports. FOX Sports is uitsluitend te ontvangen na het afsluiten van een digitaal abonnement bij één van de aanbieders van deze zender. Binnen het exploitatiesysteem zijn er twee varianten: abonnementen voor consumenten en een licentie voor de zakelijke markt. Voor de ontvangst van het signaal heeft elke zakelijke licentienemer ook een consumentenabonnement nodig.

2.4. De V.O.F. exploiteert een horecagelegenheid onder de naam Café Bar de Kuil (hierna: De Kuil) en een horecagelegenheid onder de naam Bar-Eetcafé D'Oude Enghe (hierna: D'Oude Enghe). [REDACTED] zijn vennoten van de V.O.F.

2.5. [REDACTED] exploiteert een horecagelegenheid onder de naam Grand Café de Kerkbrink (hierna: De Kerkbrink)

2.6. Bij brief van 14 mei 2011 heeft de advocaat van ECV en de clubs aan de V.O.F. bericht dat geconstateerd is dat de V.O.F. een live voetbalwedstrijd uit de Eredivisie openbaar heeft gemaakt in de door haar geëxploiteerde horecagelegenheden zonder dat zij daarvoor voorafgaand schriftelijke toestemming van ECV heeft gekregen. De V.O.F. wordt gesommeerd om te bevestigen (1) dat zij alsnog een licentie van ECV zal afnemen voor uitzending van live voetbalwedstrijden of (2) dat zij onmiddellijk en permanent elke inbreuk op de exclusieve auteursrechten van ECV en/of de clubs heeft gestaakt en gestaakt zal houden op straffe van een boete van € 1.000,00 per dag(deel).

2.7. De V.O.F. heeft gekozen voor optie 2 (hierna: de onthoudingsverklaring)- [REDACTED] heeft de brief namens de V.O.F. ondertekend en op 15 mei 2011 geretourneerd.

2.8. Bij brief van 10 juni 2011 heeft de advocaat van ECV en de clubs aan de V.O.F. bericht dat zij geconstateerd hebben dat de V.O.F. op 15 mei 2011, in strijd met de onthoudingsverklaring, een live voetbalwedstrijd uit de Eredivisie openbaar heeft gemaakt en de V.O.F. gesommeerd om de verbeurde boete van € 1.000,00 te betalen.

2.9. Bij e-mail van 23 juni 2011 heeft [REDACTED] namens de V.O.F. aan de advocaat van ECV en de clubs bericht dat wordt betwist dat op 15 mei 2011 in D'Oude Enghe live Eredivisievoetbal is uitgezonden. Wel heeft [REDACTED] met zijn bovenbuurman de wedstrijd bekeken in zijn woning boven het café, zo schrijft [REDACTED]

2.10. Op 2 oktober 2013 heeft de heer [REDACTED] vertegenwoordiger van FOX Sports, D'Oude Enghe, De Kuil en De Kerkbrink bezocht. In een schriftelijke verklaring van 8 mei 2014 heeft [REDACTED] onder meer verklaard:

"Na een horeca ronde (...) kwam ik bij horecagelegenheid D'Oude Enghe in Soest. Na binnenkomst stond er FOX Sports Eredivisie op. Dit was de live inhaalwedstrijd Ado-Vitesse. (...) Op weg naar Baarn nog even binnen gelopen bij De Kuil. Stond op dat moment geen voetbal op. Wel gaf personeel aan dat er wekelijks voetbal wordt gekeken.(...) Bij mijn bezoek aan horecagelegenheid De Kerkbrink in Baarn, stelde ik mij bij binnenkomst voor als vertegenwoordiger van FOX Sports (...). [REDACTED] heb ik vervolgens mijn verhaal gedaan over de constatering bij D'Oude Enghe en over de licentie die nodig is voor het publiekelijk vertoon van FOX Sports. Hierop gaf hij aan geen interesse te hebben, zelden voetbal uit te zenden. Vervolgens heb ik hem gewezen op de controles die na onze bezoeken gedaan worden in de weken na mijn bezoek. En dat bij volgende constatering de zaak uit handen gegeven wordt i.v.m. het bewust inbreukmaken! (...)"

2.11. Op 6 oktober 2013 (om 13:18 uur) en 15 december 2013 (om 17:25 uur) hebben nadere controles plaatsgevonden bij De Kerkbrink respectievelijk De Kuil. In de verslagen van de controleurs van FOX Sports is opgenomen dat tijdens deze bezoeken Eredivisiewedstrijden werden vertoond. Naar aanleiding van deze controles heeft FOX Sports De Kuil bij brief van 16 december 2013 geconfronteerd met haar bevindingen en De Kuil in de gelegenheid gesteld om alsnog een licentie af te nemen.

2.12. Op 1 december 2013 (om 13:00 uur) en 30 maart 2014 (om 14:30 uur) heeft de deurwaarder De Kerkbrink bezocht en op 19 januari 2014 (om 16:00 uur) en 30 maart 2014 (om 15:00 uur) De Kuil. In de processen-verbaal van deze bezoeken is opgenomen dat de deurwaarder heeft geconstateerd dat een televisie aanstond waarop Eredivisiewedstrijden werden uitgezonden door FOX Sports.

3. Het geschil

3.1. Eredivisie c.s. vordert bij vonnis, uitvoerbaar bij voorraad, samengevat:

1. [REDACTED] te gebieden het plegen van inbreuk op de auteursrechten van Eredivisie c.s. met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden, onder meer door [REDACTED] te gebieden de vertoning van wedstrijdbeelden (zoals gedefinieerd in het lichaam van de dagvaarding) in de horecagelegenheden die hij exploiteert, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot, De Kuil en De Kerkbrink, ten behoeve van het aldaar aanwezige publiek, met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden, voor zover Eredivisie c.s. hem hiertoe geen toestemming heeft verleend,
2. [REDACTED] te veroordelen tot betaling aan Eredivisie c.s., op straffe van een dwangsom,

3. [REDACTED] hoofdelijk te veroordelen tot betaling aan ECV en de clubs van een bedrag van € 4.000,00 aan verbeurde boetes, vermeerderd met de wettelijke rente,
4. [REDACTED] hoofdelijk te veroordelen in de werkelijke proceskosten,
5. de termijn zoals bedoeld in artikel 1019i Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv) te bepalen op 6 maanden na dagtekening van dit vonnis.

3.2. Van der Wardt c.s. voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

4.1. Eredivisie c.s. heeft aan haar vorderingen ten grondslag gelegd dat [REDACTED] c.s. inbreuk maakt op haar auteursrechten als bedoeld in artikel 12 Auteurswet (Aw) door zonder zakelijke licentie integrale Eredivisiewedstrijden aan zijn klanten te vertonen in onder meer De Kerkbrink en De Kuil. Eredivisie c.s. is voor haar voortbestaan voor een groot deel afhankelijk van de exploitatie van haar auteursrechten op de live televisie-registraties van de Eredivisiewedstrijden. Indien ongestraft inbreuk wordt gepleegd op deze rechten, dan verdwijnt het draagvlak bij andere cafés en sportkantines om wel tegen betaling een zakelijke licentie af te nemen. Eredivisie c.s. vordert daarom een gebod tot staking van verdere uitzending van bovenbedoelde wedstrijdbeelden, op straffe van een dwangsom. Verder vordert Eredivisie c.s. betaling van een bedrag van € 4.000,00 aan verbeurde boetes wegens overtreding van de onthoudingsverklaring op 6 oktober 2013, 1 december 2013, 15 december 2013 en 19 januari 2014.

4.2. [REDACTED] heeft betwist dat hij inbreuk heeft gemaakt op de auteursrechten van Eredivisie c.s. [REDACTED] heeft daartoe het volgende aangevoerd. Op 5 mei 2011 heeft [REDACTED] in zijn woning boven D'Oude Enghe een wedstrijd bekeken. D'Oude Enghe was op dat moment gesloten. Kort daarna heeft [REDACTED] zijn consumenten-abonnement opgezegd. Het is daarom niet mogelijk dat op 2 oktober 2013 FOX Sports Eredivisie aanstond in D'Oude Enghe, zoals [REDACTED] heeft verklaard. Ook in De Kuil zijn tijdens openingstijden geen Eredivisiewedstrijden vertoond. De Kuil opent om 16.00 uur. Tijdens de controle van 30 maart 2014 was De Kuil derhalve nog niet open. Volgens de op dat moment aanwezige medewerkster keek zij met haar man en twee kinderen naar de televisie terwijl zij bezig was met de opstart en schoonmaakwerkzaamheden. Op 15 december 2013 heeft de toen aanwezige medewerkster waarschijnlijk uit verveling langs de verschillende zenders "gezapt" en op 19 januari 2014 keek de medewerker voor opening van het café naar sport. In De Kerkbrink heeft de hulpkok, die boven het café woont, op 1 december 2013 en 30 maart 2014 via zijn eigen kastje in het café Eredivisiewedstrijden gekeken. Dat is gebeurd zonder medeweten en toestemming van [REDACTED] en had geen commercieel doel. Op 6 oktober 2013 is in De Kerkbrink geen voetbal uitgezonden, aldus nog steeds [REDACTED].

4.3. Gezien het betoog van [REDACTED] staat vast dat in 2013 en 2014 in De Kerkbrink tijdens openingstijden Eredivisiewedstrijden zijn vertoond. Of dit is gebeurd met medeweten en toestemming van [REDACTED] is niet relevant. Dat geldt ook voor het doel van het vertonen van de wedstrijdbeelden. Iedere vorm van in het openbaar ten gehore brengen of vertonen van een werk is een vorm van openbaar maken in de zin van artikel 12 Aw, waarvoor toestemming van de auteursrechthebbende (Eredivisie c.s.) nodig is.

4.4. De voorzieningenrechter acht het, gelet op de aankondigingen door D'Oude Enghe op Facebook en Twitter (productie 23 van Eredivisie c.s.), de constatering door de controleurs van FOX Sports (producties 10 en 11 van Eredivisie c.s.) en de processen-verbaal van bevindingen van de deurwaarder (producties 15 en 16 van Eredivisie c.s.) voorshands voldoende aannemelijk dat ook in D'Oude Enghe en De Kuil Eredivisiewedstrijden openbaar zijn gemaakt. [REDACTED] heeft weliswaar aangevoerd dat De Kuil tijdens de controles door de deurwaarder op 19 januari en 30 maart 2014 nog niet geopend was, maar feit is dat deze het café is binnengegaan. Verder is niet van belang of op 15 december 2013 de gehele Eredivisiewedstrijd is uitgezonden.

4.5. Nu [REDACTED] niet beschikt over een zakelijke licentie, is voldoende aannemelijk dat Van der Wardt c.s. de rechten van Eredivisie c.s. heeft geschonden. Omdat Eredivisie c.s. niet in het voortduren van een jegens haar onrechtmatige situatie behoeft te berusten, heeft zij – anders dan [REDACTED] meent – een spoedeisend belang bij opheffing van die onrechtmatige toestand. Het gevorderde gebod tot staking van verdere uitzending van wedstrijdbeelden zal daarom worden toegewezen.

4.6. De brief van 14 mei 2011, met daarin de optionele onthoudingsverklaring, is gericht aan de V.O.F. [REDACTED] heeft de onthoudingsverklaring op 15 mei 2011 namens de V.O.F. ondertekend. Uit het door Eredivisie c.s. overgelegde uittreksel uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel van 26 maart 2014 (productie 3) blijkt dat thans D'Oude Enghe en De Kuil in de V.O.F. zijn ondergebracht. [REDACTED] heeft echter onweersproken gesteld dat de Kuil eerst per 1 januari 2014 aan de V.O.F. is toegevoegd. Dat brengt mee dat de gevorderde boetes, die zien op overtredingen van de onthoudingsverklaring door De Kuil en De Kerkbrink in 2013 en 2014, niet kunnen worden toegewezen. Zij zijn immers niet aan de onthoudingsverklaring gebonden.

4.7. [REDACTED] zal als de grotendeels in het ongelijk gestelde partij in de proceskosten worden veroordeeld. Eredivisie c.s. heeft op grond van het bepaalde in artikel 1019h Rv gevorderd dat [REDACTED] wordt veroordeeld tot betaling van de werkelijk door Eredivisie c.s. gemaakte kosten. Ter onderbouwing van deze vordering heeft Eredivisie c.s. een kostenspecificatie overgelegd van in totaal € 15.909,10 (waaronder € 15.113,50 aan advocaatkosten). Aangezien aan de ingestelde vorderingen een intellectueel eigendomsrecht ten grondslag is gelegd, zal de voorzieningenrechter ten aanzien van het salaris van de advocaat aansluiten bij de indicatietarieven in IE-zaken. Voor een eenvoudig kort geding ligt dit tarief op € 6.000,00. De door Eredivisie c.s. ter hoogte van dit bedrag gemaakte kosten ten aanzien van het salaris van de advocaat worden als redelijk en evenredig beschouwd en komen als werkelijk gemaakte kosten voor vergoeding in aanmerking. De kosten aan de zijde van Eredivisie c.s. worden, gezien het voorgaande, begroot op:

- dagvaardingen	€	187,60
- griffierecht		608,00
- salaris advocaat		6.000,00
Totaal	€	6.795,60

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. gebiedt [REDACTED] om het plegen van inbreuk op de auteursrechten van Eredivisie c.s. met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden, onder meer door de vertoning van wedstrijdbeelden (zoals gedefinieerd in het lichaam van de dagvaarding) in de horecagelegenheden die hij exploiteert, waaronder begrepen, maar niet beperkt tot, De Kuil en De Kerkbrink, ten behoeve van het aldaar aanwezige publiek, met onmiddellijke ingang te staken en gestaakt te houden, voor zover Eredivisie c.s. hem hiertoe geen toestemming heeft verleend,

5.2. veroordeelt [REDACTED] om aan Eredivisie c.s. een dwangsom te betalen van € 5.000,00 voor iedere dag of gedeelte daarvan dat zij niet aan de in 5.1 uitgesproken hoofdveroordeling voldoet, tot een maximum van € 150.000,00 is bereikt,

5.3. veroordeelt [REDACTED] hoofdelijk, des de een betalende de ander zal zijn bevrijd, in de proceskosten, aan de zijde van Eredivisie c.s. tot op heden begroot op € 6.795,60,

5.4. bepaalt ingevolge het bepaalde in artikel 1019i Rv de termijn voor het instellen van de eis in de hoofdzaak op zes maanden na betekening van dit vonnis,

5.5. verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad,

5.6. wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. R.A. Steenbergen en in het openbaar uitgesproken op 20 juni 2014.

VOOR ZITSE
DE GRIFTER VAN DE RECHTBANK
MIDDEN-NEDERLAND